

Garda de Onoare

16 septembrie 1974, ultima „prima zi de școală”! Nu, nu e nicio greșeală. Școala a început cu o zi mai târziu, 15 fiind duminică. Și era chiar ultima dată când mă întâlneam cu colegii în prima zi de școală, fiindcă tocmai începusem ultimul an de liceu.

Zvonul ce a circulat a devenit repede certitudine. Din cauză că am rămas doar 96 de elevi în anul patru, din patru clase au rămas doar trei. Nicio intervenție nu a putut schimba situația, așa că nu ne-a mai rămas altceva de făcut decât să ne conformăm.

Reîmpărțirea s-a făcut pe criterii lingvistice: cei zece negri mititei de la Franceză avansați din C ne-am mutat în A, francezii avansați din D s-au mutat în B iar ceilalți din D au luat locul nostru în C.

Odată cu colegii mi s-au schimbat și o parte dintre profesori. Eh, aici m-am bucurat de partea plină a paharului: urma să facem Literatura Română cu Harry, după numele din buletin Bacșiș Haralambie. Măcar am scăpat de patrul la care eram abonat din cauza lipsei caietului de lecturi de vacanță, fiindcă Harry nu controla niciodată caietul de lecturi, în vreme ce Mărgica, profa mea din primii trei ani nu te ierta.

Primele zile de școală au trecut mai greu ca de obicei fiindcă din păcate, fiind în anul patru nu mai eram plimbați la culesul cucuruzului de pe ogoarele ceapeurilor ci eram lăsați să învățăm pentru a deveni programatori destoinici ai calculatoarelor patriei.

În prima oră de Română, iaca vine Harry și cu o voce blândă ne zice:

- Copii, voi știți că nu v-am cerut niciodată caietul de lecturi. Dar anul ăsta e bine să aveți conspectate toate titlurile pe care vi le-am dat astă-vară. Gândiți-vă că peste câteva luni vă așteaptă bacul și admiterea. Nu veți putea face față fără să aveți lecturile conspectate de pe acuma. Uite ce vă sfătuiesc eu: organizați-vă între voi, unul conspectează Sadoveanu, altul Rebreanu și tot așa. Vă copiați conspectele unul de la altul în așa fel încât atunci când veți avea nevoie să le aveți la îndemână, să nu pierdeți timpul cu lecturi în loc să învățați pentru admitere.

Înainte de a putea da din cap afirmativ, se deschide ușa și apare directorul Pigli cu surâsul său indescifrabil care putea prevesti la fel de bine orice. Fără nicio introducere ne-a anunțat scurt:

- Băieții vin după-masă la ora șase îmbrăcați cu costumele de premilitărie!

După ce a citit insatisfacția afixată pe chipurile noastre a adăugat:

- Are toată lumea uniformă de premilitărie?

Tăcerea noastră era confirmarea pe care și-o dorea.

- Da' ce facem domn profesor cu uniformele astea? Ne pregătim pentru defilarea de 1 Mai de pe acuma? Îndrăzni să întrebe unul mai curajos.

- Veți vedea, i-a răspuns Pigli, iar zâmbetul său a devenit parcă și mai enigmatic. Apoi s-a retras, spunând:

- Deci ne vedem la ora șase, da? Puteți continua ora.

În timpul ce a mai rămas din ora de Română am urmat sfatul lui Harry, stabilind care ce conspectează, care de la cine copiază ceea ce era deja conspectat. Până la sfârșitul orei toate titlurile erau rezolvate. Eu m-am oferit să conspectez romanul „Setea” de Titus Popovici, nu că l-aș fi citit sau aveam de gând să-l citesc, dar tocmai văzusem filmul și mă simțeam în stare să fac un rezumat cu care să-mi aduc și eu contribuția la bunăstarea generală.

Ora șase ne-a găsit în curtea școlii. Pe lângă câțiva profi prezenți și ei, ne-a atras atenția un grup de militari trași la țol festiv. Nu păreau să fi venit pentru recrutare, nici pentru vreo instrucție nocturnă.

- Băieți, treceți în careu, ne-a ordonat „Bice”, dirigintele nostru, care era și responsabilul pe școală cu premilităria.

După ce ne-a aranjat frumos după înălțime, iaca se apropie și militarii de noi inspectându-ne din cap până în picioare, fără a zice nimic. În cele din urmă păreau mulțumiți de ceea ce au văzut așa că unul dintre militari, cu gradul de colonel s-a oprit undeva la mijlocul careului și ne-a zis:

- Tovarășii, v-am chemat astăzi pentru că băieții de la Liceul de Informatică au fost propuși să facă parte din Garda de Onoare care îl va întâmpina pe tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu la următoarea vizită la Timișoara. În următoarele zile veți fi instruiți pentru acest eveniment și apoi vom alege între școala voastră și celelalte școli care participă la selecție.

Se pare că pe chipurile noastre nu se putea citi încântarea pentru onoarea ce ni se făcea, așa că tov. colonel s-a simțit dator să adauge:

- Este o cinste deosebită să faceți parte din Garda de Onoare. Puțini tineri au șansa aceasta și ar fi păcat să o ratați. Sfatul meu este să tratați cu seriozitatea instruirea care vi se va face, astfel încât să fiți voi cei aleși!

Vreo săptămână de zile ne-au tot chemat la șase seara pentru instrucție. Ne-au făcut capul mare repetând mereu aceleași și aceleași comenzi. În cele din urmă, ofițerul-instructor ne-a zis:

- Măine vă prezentați la ora cinci. Vom merge la Aeroportul Militar pentru selecția finală. Ați rămas doar voi și cei de la Loga. Decizia o va lua tovarășul general Puiu. Eu vă doresc succes, băieți!

Am auzit bine? Liceul Loga? Cu ăștia de la Loga aveam noi ceva de împărțit. Deși s-ar putea spune că și ei aveau ceva de împărțit cu noi, după campionatul de handbal de astă-vară, eveniment ce ne era încă proaspăt în memorie¹.

---

¹ Spre aducere aminte: am jucat în semifinale cu cei de la Loga. Arbitru era un absolvent de-al lor și a tras tot meciul cu ai săi. Bineînțeles ca Taviu a făcut spume la gură protestând de câte ori a fluierat arbitrul și drept urmare ultimele cinci minute le-a petrecut în tribune. În ultimul minut Ovi a egalat dar golul a fost anulat pe motiv de „pași”, iar pe contraatac Loga s-a desprins la două goluri. Surprinzător, la sfârșitul meciului Taviu zâmbea cu gura până la urechi: am câștigat la „masa verde”, ne-a anunțat el jubilând. N-aveau vizita medicală făcută! Dacă prostu' ăla nu mă elimina, n-aș fi aflat! Nimic nu-i întâmplător pe lumea asta!

Ofițerul-instructor nici nu știa că vorbele sale ne-au zgândărit orgoliul. Instinctiv ne-am mobilizat exemplar și în cele din urmă am fost anunțați că noi suntem aleșii. Am aflat că garda de onoare va fi formată din militari în termen, membrii ai gărzilor patriotice și noi. De acum instrucția se făcea cu întreaga Gardă de Onoare. Pentru noi era mai simplu, dar ceilalți aveau de executat și comanda „Prezentaaaaați arm’!” și bineînțeles că era greu să se sincronizeze toți.

După ce le-a ieșit bine de câteva ori chestia cu arma, a venit timpul să exersăm și salutul, așa că ne-am intrat și noi în rol. De sute de mii de ori am repetat același salut: instructorul ne saluta cu: „Să trăiți tovarășii!” iar noi răspundeam răcnind în același timp din toți răunchii: „Să trăiți tovarășe comandant suprem!”.

După ce totul a mers strună (începând cu alinierea, prezentarea armei și salutul), aflăm că uneori îl apucă pe Ceaușescu să folosească și alte saluturi, mai lungi: fie „Să trăiți tovarășii militari!”, fie „Să trăiți tovarășii militari, tovarășii din Gărzile Muncitorești și tineri din detașamentele de pregătire pentru apărarea patriei!”. Chestia asta complica tare mult lucrurile pentru că trebuia să așteptăm să termine omul ce are de spus și numai după aceea să răcnim salutul nostru. Bineînțeles că ne încurcam, ba striga câte unul prea devreme, ba nu strigam toți deodată... În fine după mai multe eșecuri, se părea că ne vom descurca și cu salutarile astea mai lungi...

Vineri seara, ultima instrucție înaintea sosirii lui Ceaușescu. Generalul Puiu în persoană a venit să se convingă că totul e în ordine.

- Atenție la mine! Să zicem că eu sunt tovarășul comandant suprem, ne-a anunțat el. Voi veni pe aici, însoțit de comandantul gărzii, tovarășul colonel pe care îl cunoașteți deja. Voi folosi primul salut, cel scurt: „Să trăiți tovarășii!”. Voi știți ce aveți de făcut, da?

Și-a luat rolul în serios, a trecut prin fața noastră, apoi s-a oprit la microfon și a salutat:

- Să trăiți tovarășii!

- Să trăiți tovarășe comandant suprem! am răcnit noi la unison cu gărzile patriotice și militarii în termen.

- Bravo, foarte bine! ne-a lăudat generalul. Acuma voi folosi al doilea salut, deși tovarășul Ceaușescu de obicei îl folosește pe cel scurt. Dar nu strică să-l repetăm și pe ăsta.

Și-a reluat rolul salutând de data asta „să trăiți tovarășii militari!” la care am răspuns cu „să trăiți tovarășe comandant suprem!”. A ieșit impecabil, apoi a luat-o de la capăt folosind salutul cel mai lung: „să trăiți tovarășii militari, tovarășii din gărzile muncitorești și tineri din detașamentele de pregătire pentru apărarea patriei!”. Și de astă-dată am depășit așteptările generalului cu „să trăiți tovarășe comandant suprem!”.

Încântat să joace rolul lui Ceaușescu, generalul Puiu a mai repetat de câteva ori salutul scurt, apoi ne-a felicitat de a crescut pipota în noi. Doamne cât eram de buni!

- Tovarășii, sunt mulțumit de voi. Sunt sigur că mâine, la sosirea tovarășului Ceaușescu veți fi la înălțimea așteptărilor! Vă doresc succes!

Sâmbăta se anunța o zi frumoasă de toamnă. Încă la ora 7 eram adunați în fața școlii, îmbrăcați în uniformele albastre proaspăt spălate, cămășile albe și scrobite, bereta așezată regulamentar pe scăfârlie, astfel încât să ascundă cât mai bine părul ce a crescut câțiva centimetri peste noapte! În scurt timp a sosit autobuzul care avea să ne ducă la aeroport, astfel încât la ora 8 eram deja aliniați pe pistă.

În dreptul nostru era un luuuuuuung covor roșu care venea din locul în care probabil va fi garat avionul cu care urma să vină Ceaușescu. De partea opusă a covorului s-a instalat fanfara care avea să intoneze imnul. Pe la ora 9, generalul Puiu a verificat dacă e totul în ordine; se pare că era, fiindcă a plecat satisfăcut de ceea ce văzuse.

Pe măsură ce timpul trecea, tensiunea creștea. La un moment dat, se aude un zvon cum că avionul a aterizat. Ne trec fiorii. Peste câteva clipe, avionul oprește la capătul covorului roșu; câțiva militari rectifică rapid poziția covorului, astfel încât să ajungă exact în dreptul scării pe care va coborî Ceaușescu.

Stăm aliniați fără a face cea mai mică mișcare, doar cu coada ochiului zărim ușa avionului care se deschide iar peste câteva clipe apare Ceaușescu flancat de doi găligani. Abia atunci am remarcat o mulțime mare de oameni care fuseseră aduși să-l aplaude și să-l aclame pe tovarășul și tovarășa.

- Uraaaaaaaaa! Uraaaaaaaaa! Ceaușescu - PCR! Ceaușescu și poporul! strigau cu toții fluturând drapele tricolore de carton. Doar noi tăceam simțind cum ni se înmoaie picioarele!

Se aude o trompetă, apoi un ordin și fanfara intonează „Marșul de întâmpinare”: ra-ta-ta-ta-ta-ta ta-ra-ra ta-ra-ra ta-ra-ta-ra-ta-ș.a.m.d.

După câteva acorduri fanfara tace. Se aude o voce:

- Tovarășe secretar general, garda de onoare constituită în cinstea sosirii dumneavoastră, vă prezintă onorul. Sunt comandantul gărzii, colonel Ion Gheorghe!

Acum vine rândul nostru. Noi, uniformele albastre eram primii din direcția de unde veneau tovarășii. Urmau gărzile muncitorești și în dreapta lor militarii în termen. Cu capetele răsucite spre stânga l-am urmărit cu privirea pe tovarășul însoțit de comandantul gărzii, ce mânuia cu dibăcie o sabie ce lucea în soare, până ce au ajuns în dreptul militarilor în termen, unde s-au oprit. Urmează momentul nostru de glorie pentru care ne-am pregătit două săptămâni, asta dacă nu cumva ne vom face de râs. Chiloții tremurau pe noi de emoție în clipa în care comandantul gărzii s-a retras, tovarășul s-a sucit spre garda de onoare, a dus mâna dreaptă la cozoroc în semn de salut, zicând fără a se bâlbâi:

- Să trăiți tovarăși militari, tovarăși din gărzile muncitorești și tineri din detașamentele de pregătire pentru apărarea patriei!

- Să trăiți tovarășe comandant suprem! a țâșnit simultan din vreo sută de piepturi iar vântul a purtat salutul nostru până hăt departe, intrând în istorie, iar ecoul lui ne răsună uneori în urechi și în zilele noastre.

Pentru noi, asta a fost tot pe ziua de azi. Fanfara a început imediat intonarea imnului de stat iar undeva în depărtare se auzeau salvele de tun, 21 la număr, dar amănuntul ăsta aveam să-l aflăm cu altă ocazie. Apoi, tovarășul și-a continuat drumul spre coloana de mașini ce avea să ducă alaiul în oraș.

Noi am rămas pe loc, neclintiți, că habar n-aveam ce urmează. Peste câteva minute a venit generalul Puiu, tras la țol festiv, iar pe fața sa se putea citi o imensă satisfacție.

- Felicitări, tovarăși! A ieșit foarte bine! Vedeți ce bine că am repetat de mai multe ori salutul lung?

Peste vreo oră eram iar în fața școlii de unde ne-am răspândit plini de importanță pe la casele noastre.

A doua zi, totul părea copiat la indigo. Doar că duminică vremea n-a mai fost atât de frumoasă. Toată noaptea a plouat iar dimineața ploaia amenința din nou. Ajunși la aeroport pe la orele 8, am văzut că avionul oficial era tot acolo unde se oprise în ajun. La fel și covorul cel roșu, doar că de data asta era parțial acoperit de apa care se adunase pe pistă. Ne-am așezat în aceeași formație, în același loc. De data asta nu mai tremuram de emoție ci de frig, căci ploile au făcut ca temperatura să scadă cu câteva grade. Ca să ne încălzim câtă ne-am pus să jucăm bâza. În scurt timp și gărzile muncitorești și militarii în termen s-au luat după noi. Pe când era distracția în toi, iată că vine un militar și se răstește la noi:

- Vă plictisiți?! Voi ăștia în albastru, ia veniți cu mine!

L-am urmat vreo cincizeci de metri fără a comenta și fără a înțelege ce vrea de la noi. Individul s-a oprit în dreptul avionului, apoi s-a întors către noi și ne-a zis:

- Câte opt la fiecare roată. Când vă fac semn, împingeți avionul până vă zic eu să va opriți.

„Cum naiba să împingem noi ditamai avionul?” mă întrebam. Chiar dacă suntem vreo patru rugbiști în garda de onoare, tot nu credeam că ni-s capabili să urnim avionul din loc.

- Fiecare împinge la comanda mea. Sunteți pregătiți? Un, doi și! Împingeți!

Surprinzător, avionul s-a urnit din loc mai ușor decât în cele mai optimiste așteptări. L-am tot împins până ce în sfârșit l-am auzit pe militar strigând:

- Gata! Ajunge! Vă întoarceți imediat la locurile voastre!

Abia atunci am observat că și covorul roșu fusese mutat pe o porțiune de pistă uscată. Normal, doar n-o să-l lase pe tovarășul să umble prin bălți!

Ne-am reluat îndeletnicirea cu bâza deși împinsul avionului ne-a încălzit de-a binelea. Într-un târziu a apărut și alaiul, trecerea în revistă, urcatul în avion.

Trebuia să rămânem pe poziție până ce avionul părăsea locul de garare, rulând spre pista de decolare.

Rând pe rând motoarele avionului au fost puse în funcțiune, făcând un zgomot asurzitor. Un controlor de trafic făcea semne piloților agitând niște palete colorate, îndemnându-i parcă să se care odată. Și într-adevăr, namila de avion s-a urnit din loc; după ce a rulat vreo 10 metri a virat la dreapta, depărtându-se de noi.

În clipa aceea s-a dezlănțuit potopul: uriașele turboreactoare au împrăștiat toată apa de pe pistă, udându-ne instantaneu din cap până în picioare. Nu numai pe cei din garda de onoare ci și pe toți gură-cască aduși să aplaude și să-și strige bucuria și recunoștința cu „Ceașescu - PCR!”. În cele din urmă chiar așa s-a și întâmplat: avionul a decolat iar... Ceașescu pe cer e!

Epilog

Peste câteva săptămâni, cei de la Loga aveau să-și ia revanșa: au angajat Phoenicșii să cânte la banchetul lor. Noi ne-am consolată cu gândul că muzica celor de la Progresiv TM e mai potrivită pentru banchet. Și chiar a fost!

Până la vacanța de iarnă am terminat de copiat conspectele făcute de colegii mei, iar „Setea” lui Titus Popovici a poposit la rându-i în caietele lor. În semestrul doi am dat extemporal chiar din „Setea” și am luat opt; la teză tot despre „Setea” am scris și am luat tot opt iar la Bacalaureat am avut subiectul „Satul românesc evocat în literatură” pe care l-am rezolvat tot cu „Setea”, tot pe un opt!

Nimic nu este întâmplător pe lumea asta...

Pe Ceașescu și consoarta sa i-au împușcat peste 15 ani, de Crăciun. În loc de Gardă de Onoare au avut parte de un Pluton de Execuție care i-a răpus fără nicio repetiție. Momentul acesta a fost așteptat și primit cu deosebită bucurie de populația revoltată, dar care, azi iscă tot mai multe întrebări rămase fără răspuns. Pentru că de răspunsul la aceste întrebări încă nu suntem vrednici.

Nimic nu este întâmplător pe lumea asta...

Despre generalul Puiu n-am mai auzit nimic până prin anii '80 când am fost coleg la Electrotimiș cu una din nepoatele sale, Mariana. Ea ne-a povestit despre o întâmplare din tinerețea unchiului ei, când, fiind pilot military, a efectuat un zbor de antrenament în apropierea frontierei cu Yugoslavia. Cum avionul nu era dotat cu sisteme performante de navigare, se pare ca la un moment dat s-a rătăcit în văzduh deasupra plafonului de nori, pregătindu-se în cele din urmă să aterizeze pe un aerodrom sârbesc. Asta se întâmpla chiar în perioada când relațiile dintre Dej și Tito erau foarte încordate și o asemenea gafă îi putea fi fatală. Când și-a dat seama unde se află, tânărul Puiu a ridicat avionul lăsându-i pe sârbi cu buzele umflate. În cele din urmă a reușit să aterizeze cu bine la Timișoara, iar actul său a fost considerat ceva eroic, ajutându-l să promoveze

treptat până la gradul de general-locotenent. În ianuarie '90 l-am auzit vorbind la postul de Radio Timișoara, afirmând că va face dezvăluiri despre evenimentele din decembrie '89. N-a mai apucat. În aceeași zi a murit într-un banal accident de circulație pe șoseaua Arad - Timișoara.

Nimic nu este întâmplător pe lumea asta...